

بخش اول: سوالات راهنمای معلم دین و زندگی ۳ پایه دوازدهم (انسانی) دوره متوسطه

۱- هادی یعنی چه

(۱) هدایت شونده (۲) هدایتگر (۳) روشن (۴) گزینه ۱ و ۲

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ خداوند هر موجودی را که خلق می کند هدایت نیز می نماید یعنی لازمه خلق هر مخلوقی هدایت او نیز هست و خداوند با اسم هادی خود هدایتگر موجودات است

۲- کدام برهان نشان می دهد که هی یک از موجودات پیرامون ما در هستی خود مستقل و قائم به ذات نمی باشند

(۱) برهان اخلاقی (۲) برهان عقلی (۳) برهان صدیقین (۴) برهان نظم

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ برهان عقلی نشان می دهد که هی یک از موجودات پیرامون ما در هستی خود مستقل و قائم به ذات نیستند و لذا به وجودی مستقل و قائم به ذات نیازمندند

۳- روشی که دبیر برای آماده سازی و ایجاد انگیزه در دانش آموزان به کار می برد کدام است (منبع بتافایل)

(۱) برای این منظور می توان از برخی از شعرهایی که در درس آمده کمک گرفت و به طرح سوال پرداخت

(۲) از آیات فعالیت تدبیر در قرآن استفاده کرد و این سوال را مطرح نمود

(۳) از روش هایی که خود دبیر می تواند برگزیند

(۴) همه موارد صحیح است

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۴ ▶ روش هایی که برای آماده سازی و ایجاد انگیزه به کار برده می شود باید در جهت پاسخ به این سوال باشد که چرا همه موجودات نیازمند خالق و نگهدارنده یعنی خدا هستند برای این منظور می توان از برخی شعرهایی که در این درس آمده کمک گرفت و به طرح سوال پرداخت، هم چنین می توان از آیات فعالیت تدبیر در قرآن استفاده کرد، و این سوال را مطرح نمود که چرا قرآن کریم همه موجودات را نیازمند به خدا می داند و او را غنی و بی نیاز معرفی می کند دبیر می تواند از موارد دیگری نیز که خود برگزیده است بهره برد اما ضروری است که این موارد به گونه ای باشد که با موضوع و محتوای اصلی این درس که ملاک نیازمندی جهان به خدا است مرتبط باشد و دانش آموزان را از این موضوع دور نکند

۴- محتوای اصلی درس یک محتوای عقلی و استدلالی است چه روشی برای تدریس آن باید انتخاب شود

1 () باید با محتوا تناسب داشته باشد ۲) زمینه ساز تفکر عقلی باشد و قوه عقلانی

دانش آموزان را تقویت کند

۳) شیوه های قلبی و عاطفی نیز چاشنی روش اصلی شود (همه

موارد صحیح است

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ محتوای اصلی درس یک محتوای عقلی و استدلالی است- روشی نیست که برای تدریس آن انتخاب می شود، باید با این محتوا تناسب داشته باشد، یعنی قالب اصلی روش باید زمینه ساز تفکر عقلی باشد و قوه عقلانی دانش آموزان را تقویت کند اما این امر از آن نمی شود که شیوه های قلبی و عاطفی نیز چاشنی روش اصلی شود تا علاوه بر عقل تاثیرات قلبی درس نیز افزایش یابد

- در تدریس درس ها در قرائت قرآن توسط دانش آموزان زمان پیشنهادی چند دقیقه می باشد

(۱) ۱ (۱) ۷ (۱) ۱۰ (۳) (

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ دانش آموزان ۱۰ دقیقه قرائت قرآن را مطابق دستورالعملی که در قسمت سخنی با دبیران در کتاب درسی آمده است انجام می دهند

- دبیر در تبیین استدلال ما و این جهان پدیده هستیم چگونه باید عمل کند

(۱) به گونه ای عمل کند که دانش آموزان خود فعالیت را انجام دهند و دبیر حکم داور و راهنما داشته باشد (۲) بیان استدلال در قالب کاملاً منطقی آن ضرورت ندارد (۳) ضرورت عبور از مقدمات به نتیجه (همه موارد صحیح می باشد

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ هنگام تبیین این استدلال خوب است به گونه ای عمل کنیم که دانش آموزان خود فعالیت را انجام دهند، دبیر گرامی در حکم داور و راهنما فعالیت آنها را اصلاح کند- از آنجا که اصل برهان در کتاب نوشته شده دانش آموزان با مطالعه آن یا پس از شنیدن توضیحات دبیر تلاش می کنند این برهان را به صورت خلاصه بازنویسی کنند- این کار می تواند توانایی آنان را در استدلال تقویت کند و به ماندگاری بیشتر آن منجر شود- بیان استدلال در قالب کاملاً منطقی آن ضرورت ندارد بلکه آنچه ضرورت دارد عبور از مقدمات به نتیجه است

۷- اگر دبیر به گونه ای ساده شکل منطقی استدلال را به دانش آموزان بیاموزد چه فایده ای دارد

(۱) ذهن منطقی دانش آموزان تقویت می شود (۲) بیان دبیر شکلی منطقی تر و عملی تر به خود می گیرد

(۳) یادگیری دانش آموزان بالاتر میرود (همه موارد

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ اگر بتوانیم به گونه ای ساده شکل منطقی استدلال را به دانش آموزان بیاموزیم هم ذهن منطقی آنان را تقویت کرده ایم و هم بیان ما شکل منطقی تر و عملی تر خواهد به خود خواهد گرفت

۸- کدام گزینه مصداق جمله واجب الوجود همان خداست نمی باشد

(۱) یک وجود مستقل و بی نیاز باید وجود داشته باشد تا علت ایجاد ممکنات شود (۲) سلسله ممکن الوجودها

باید به یک وجود بی نیاز از علت یعنی به یک واجب الوجود ختم شود (۳) زنجیره علت ها باید همگی ممکن

الوجود باشند (همه مخلوقات ممکن الوجود هستند

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ هر ممکن الوجودی برای موجود شدن نیازمند علت است اگر آن علت باز یک ممکن الوجود باشد پس به نوبه خود نیازمند علتی دیگر است اگر زنجیره علت ها همگی ممکن الوجود باشند پایانی برای آن فرض نخواهد شد در نتیجه همان تسلسلی پیش می آید که بطلانش ثابت است بنابراین سلسله ممکن الوجودها باید به یک وجود بی نیاز از علت یعنی به یک واجب الوجود ختم شود در نتیجه یک وجود مستقل و بی نیاز باید وجود داشته باشد تا علت ایجاد ممکنات شود که آن واجب الوجود همان خداست

۹- مخاطب آیه ۱ سوره فاطر کدام گزینه است

- (۱) مردم
(۲) مردم به عنوان مصداق و نمونه ای از موجودات
(۳) تمام مخلوقات به جز انسان
(۴) فقرا

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ با اینکه آیه ۱ سوره فاطر خطاب به مردم است اما مردم به عنوان مصداق و نمونه ای از مخلوقات خداوند مورد نظر هستند و وقتی در آیه می خوانیم که ای مردم شما فقیر الی هستید گویای ویژگی هر مخلوقی است

۱۰- در تفسیر المیزان علامه درخواست تمام آسمانیان و زمینیان از خداوند چگونه بیان کرده است

- (۱) درخواست به زبان
(۲) درخواست احتیاج
(۳) درخواست به زبان و احتیاج
(۴) درخواست به همه جهات

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ علامه در تفسیر المیزان می فرماید منظور از درخواست تمامی آسمانیان و زمینیان از خداوند درخواست به زبان نیست بلکه درخواست به احتیاج است چون احتیاج خودش زبان است یعنی زبان حال تمام موجودات این است که ما محتاج خداییم و معلوم است که موجودات زمین و آسمان از تمامی جهات محتاج خدایند

۱۱- تعبیر یساله در المیزان چیست (تالیف توسط تشریحی)

- (۱) موحودات همواره با زبان حال محتاج خدا هستند (۲) این سوال و تقاضا دائمی است (۳) فعل مضارع است (۴) همه موارد صحیح است

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ تعبیر «یساله» که فعل مضارع است می رساند که این سوال و تقاضا دائمی است و موجودات همواره با زبان حال محتاج اویند

۱۲- دبیران برای اینکه به مراتب عمیق تری از جمله جهان جلوه تجلی خداست این موضو برسند کدام کتاب را مطالعه کنند

- (۱) افق خداشناسی در فلسفه ارسطویی
(۲) المبدأ و المعاد
(۳) المظهر الالهیه
(۴) دیدگاه اصالت وجود در اندیشه صدر المتألهین

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ دبیران محترم برای اینکه برم مراتب عمیق تری از موضوع جهان جلوه تجلی خداست برسند خوب است با دیدگاه

اصالت وجود در اندیشه صدرالمآلهین و آثار و نتایج آن بیشتر آشنا شوند

۱۳- مقصود امیرالمومنین از رایت الله قبله چه می باشد

(۱) آن حضرت با نگاه دقیق خود وقتی به اشیای پیرامون خود می نگرد در می یابد که همه این اشیا پدیده هایی هستند که قبلا نبودند پس حتما علتی آنها را به وجود آورده است (۲) آن حضرت وقتی می نگرند که این شیء سرتاسر نیاز و فقیر در حال حاضر وجود دارد پس در می یابد که بقای آن مرهون خداست

(۳) وقتی ایشان می بیند که این شیء بعد از مدتی از بین رفت می داند که تنها خداست که خالق موت و حیات است (همه موارد

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ تعبیر « رایت قبله » اشاره به این نکته دارد که آن حضرت با نگاه دقیق خود وقتی به اشیای پیرامون خود می نگرند در

می یابند که همه این اشیا پدیده هایی هستند که قبلا ده اند پس حتما علتی آنها را به وجود آورده است پس پی به خالق آن می برند و تعبیر « معه » اشاره به این دارد که آن حضرت وقتی می نگرد که این شیء سرتاسر نیاز و فقیر در حال حاضر وجود دارد پس در می یابد که بقای آن مرهون خداست- تعبیر « بعده » اشاره به این دارد که ایشان وقتی می بینند که این شیء بعد از مدتی از بین رفت می داند که تنها خداست که خالق موت و حیات است پس در فنای شیء نیز باز خدا را مشاهده می کند

۱- کدام گروه معتقدند که خداوند در دنیا قابل رویت نیست و در آخرت دیده خواهد شد

(۱) وهابیون (۲) اهل سنت (۳) خوارج (۴) معتزله

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ وهابیون معتقدند که خداوند در دنیا قابل رویت نیست و در آخرت دیده خواهد شد آن هم با چشم معمولی

اینان اصطلاحاتی از قبیل عرش و کرسی که در قرآن کریم آمده به همان معنای عرش و کرسی مادی در نظر می گیرند و می گویند ما خداوند را در قیامت در حالی که بر تخت خود نشسته خواهیم دید و او در این حالت انسان ها را محاکمه خواهد کرد

۱- کدام مورد صحیح نمی باشد

(۱) برای معلول بدون علت لحظه ای امکان بقا وجود ندارد (۲) در جهان آفرینش دوام و بقای معلول وابسته به علت است (۳) نوع رابطه خدا با مخلوقات رابطه علت با معلول است (۴) علت و معلول لازمه یکدیگرند

◀ **پاسخ تشریحی: گزینه ۱** ⇐ وجود جهان از خداست- بقای جهان وابسته به خداوند است- نوع رابطه خدا با مخلوقات رابطه علت با معلول است برای معلول بدون علت حتی لحظه امکان بقا وجود ندارد و اگر لحظه ای این عنایت از مخلوقات برداشته شود چیزی به نام عالم و موجودات آن وجود ندارد

۱- دبیر هنگام استفاده از روش گروهی اگر پاسخ فعالیت را از نماینده یک گروه دریافت کند نمره مربوط به این گروه را جلوی اسم همه اعضای گروه می گذارد- این کار چه پیامدی دارد

(۱) ممکن است به ضرر برخی و به نفع برخی دیگر تمام شود (۲) سبب تقویت همکاری و احساس مسئولیت اعضا نسبت به یکدیگر می شود
(۳) سبب می شود که دانش آموزان قوی تر به یاری دانش آموزان ضعیف تر بیایند (همه موارد

◀ **پاسخ تشریحی: گزینه ۱** ⇐ هنگام استفاده از روش گروهی اگر پاسخ فعالیت را از نماینده یک گروه دریافت کند نمره مربوط به این گروه را جلوی اسم همه اعضای گروه می گذارد این امر گرچه ممکن است به ضرر برخی و به نفع برخی دیگر تمام شود اما سبب تقویت همکاری و احساس مسئولیت اعضا نسبت به یکدیگر می شود و سبب می شود که دانش آموزان قوی تر به یاری دانش آموزان ضعیف تر بیایند

۱۷- در بت نمرات ارزشیابی برای قرائت صحیح آیات و درک معنی آیات مجموعاً چند نمره در نظر می گیریم

(۱) نمره (۲) ۷ نمره (۳) ۳ نمره (۱۰) نمره

◀ **پاسخ تشریحی: گزینه ۲** ⇐ برگه ثبت نمرات دارای ستون اصلی به شرح زیر است:
قرائت صحیح آیات - نمره - درک معنای آیات سه نمره - انجام فعالیت های داخل درس ۸ نمره - مشارکت و همکاری سه نمره - خلاقیت علمی هنری دو نمره تشویقی

۱۸- کدام برهان دهم در دنیای اسلام و هم در غرب مطرح است

(۱) برهان وجوب (۲) برهان امکان (۳) برهان نظم (۴) برهان وجودی

✓ **پاسخ تشریحی: گزینه ۳** ⇐ برخی از برهان ها هم در دنیای اسلام و هم در غرب مطرح است مانند برهان نظم و برهان حدوث

۱۹- مبتکر کدام برهان دانشمندان اسلامی نمی باشد

(۱) برهان اخلاقی (۲) برهان وجوب و امکان (۳) برهان امکان فقری (۴) برهان صدیقین

◀ **پاسخ تشریحی: گزینه ۱** ⇐ مبتکر برخی از برهان ها دانشمندان اسلامی هستند و بیشتر در دنیای اسلام مطرح است مانند برهان وجوب و امکان، برهان امکان فقری و برهان صدیقین

۲۰- برای مطالعه بیشتر برهان های ا بات وجود خدا به مراجعه شود.

(۱) درسنامه عقاید

(۲) رسائل توحیدی

(۳) اصول عقاید

(تبیین براهین اثبات خدا

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ برای مطالعه بیشتر برهان های اثبات وجود خدا به کتاب « تبیین براهین اثبات خدا » تالیف آیت جوادی آملی مراجعه شود

۲۱- مبنای ترین عقیده دینی است که سایر عقاید و معارف بر مبنای آن بنا شده است.

(۱) عقیده به توحید (۲) عقیده به معاد (۳) نبوت (همه موارد

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ عقیده به توحید مبنای ترین عقیده دینی است که سایر عقاید و معارف بر مبنای آن بنا شده است

۲۲- نقطه مقابل توحید چیست

(۱) ولایت (۲) مالکیت (۳) شرک (خالقیت

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ نقطه مقابل توحید شرک است که مانند توحید مراتبی دارد که در نقطه مقابل هر یک از مراتب توحید است

۲۳- با توجه به موضوع درس که توحید و یگانگی خداوند است از کدام شیوه می توان برای شرو تدریس استفاده کرد

(۱) کمک گرفتن از اشعار و نثرهای اثربخش (۲) پیشنهاد به دانش

آموزان برای ارائه متن های ادبی

(۳) شروع تدریس با سوال آیا شرک و بت پرستی یک موضوع قدیمی است یا هنوز هم نمودهایی دارد (همه موارد صحیح است

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ یکی از این شیوه ها کمک گرفتن از اشعار و نثرهای اثربخش است دبیر گرامی برخی از اشعار و نثرها را انتخاب می

کند و با طرح سوالی درباره یکی از آنها درس را آغاز می کند- همچنین دبیر می تواند قبلا به دانش آموزان خوش ذوق پیشنهاد کند که برای زمان تدریس این درس متن های ادبی آماده کنند و در کلاس ارائه کنند تا درس در یک فضای معنوی آغاز شود- همچنین مناسب است با این سوال آغاز کنیم که آیا شرک و بت پرستی یک موضوع قدیمی است یا هنوز هم نمودهایی دارد

۲- چرا فعال بودن دانش آموزان هنگام استدلال مهم است

(۱) این امر سبب درونی شدن استدلال ها می شود (۲) نظرات

دانش آموزان به اشتراک گذاشته می شود (۳) دانش آموزان

استدلال ها را راحت تر یاد می گیرند (همه موارد

